

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Małgorzata Motylow

KPB. 410.005.03.2021

gen. insp. Jarosław Szymczyk – Komendant
Główny Policji

Komenda Główna Policji
ul. Puławska 148/150, 02-624 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/007 – Realizacja Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Główna Policji, ul. Puławska 148/150, 02-624 Warszawa (dalej: KGP)
Kierownik jednostki kontrolowanej	gen. insp. Jarosław Szymczyk, Komendant Główny Policji, od 13 kwietnia 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Warunki realizacji zadań Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020.2. Realizacja Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020.3. Efekty realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2020 r. oraz działania wcześniejsze i późniejsze związane z realizacją Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020 (dalej: RPPK lub Program)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Justyna Borowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPB/65/2021 z 7 września 2021 r.2. Agnieszka Bryzek, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPB/66/2021 z 7 września 2021 r.

(akta kontroli Tom I str.1-2)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Działania podejmowane przez Komendanta Głównego Policji w ramach realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020 zapewniły osiągnięcie efektów założonych w zatwierdzonym przez Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego planie działań. Współpraca z realizatorami wiodącymi Programu prowadzona była na bieżąco, a obowiązki informacyjne realizowane były bez zbędnej zwłoki.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Zadania i działania wprowadzone do RPPK (bez udziału i konsultacji KGP) mieściły się w szerokim katalogu zadań dotychczas realizowanych przez komórki i jednostki organizacyjne Policji. Pomimo braku wyznaczenia Koordynatora realizacji Programu w sposób wskazany w RPPK, zapewniona została wymiana informacji między komórkami i jednostkami organizacyjnymi Policji i z podmiotami zewnętrznymi w stopniu gwarantującym osiągnięcie zakładanych efektów. NIK zauważa jednak, że Komendant Główny Policji nie zapewnił właściwych warunków organizacyjnych dla realizacji działań wskazanych w Programie, w tym nie określił w sposób formalny zasad współpracy i nie przypisał zadań komórkom organizacyjnym KGP, co skutkowało brakiem precyzyjnych wytycznych, a także brakiem odpowiedzialności tych komórek za prowadzenie działań mających na celu realizację założeń Programu.

NIK ocenia pozytywnie realizację przez KGP zadań z zakresu edukacji antykorupcyjnej, współpracy z organami ścigania i współpracy międzynarodowej, mimo że nie zostały one określone w harmonogramie działań zgodnie z założeniami Programu. Policja realizowała zadania powierzone jej na mocy przepisów obowiązujących w sposób zapewniający osiągnięcie zakładanych mierników Programu. W pełni zrealizowano wszystkie działania, dla których Komendant Główny Policji wskazany został w Planie realizacji zadań i działań RPPK jako realizator wiodący³, a także osiągnięto mierniki do nich przypisane. Realizacja zadań ustawowych oraz przekazywanie podmiotom wiodącym zaangażowanym w działania Programu w wymaganych terminach niezbędnych informacji i danych miało pozytywny wpływ na osiągnięcie mierników realizacji działań współrealizowanych przez KGP.

KGP wywiązywała się z obowiązków sprawozdawczych z realizacji RPPK (za wyjątkiem nieprzekazania jednego sprawozdania i przekazania jednego sprawozdania z opóźnieniem) i informowała o podejmowanych działaniach.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Nr 8.1 i 8.2

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Warunki realizacji zadań Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020

Opis stanu faktycznego

1. Policja, jako służba, do której zadań należy zapobieganie i zwalczanie przestępczości w Polsce, w tym korupcji, została objęta Rządowym Programem Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020, przyjętym uchwałą nr 207 Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2017 r.⁵. Zgodnie z ustawą dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji⁶, służba ta w szczególności stoi na straży bezpieczeństwa i porządku publicznego, inicjuje i organizuje działania mające na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń, wykrywa przestępstwa i wykroczenia oraz ściga ich sprawców, a także prowadzi postępowania w sprawach o przestępstwa korupcyjne, w tym również popełnione przez własnych funkcjonariuszy i pracowników.

W związku z wejściem w życie w dniu 6 stycznia 2018 r. Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020 Komendant Główny Policji został wskazany jako realizator wiodący w zadaniu 8. *Wzmocnienie współpracy międzynarodowej w zakresie przeciwdziałania i zwalczania korupcji* (dalej zadanie 8), obejmującym dwa działania⁷. W dwóch zadaniach (zadanie 6. *Kształtowanie świadomości społecznej przez edukację antykorupcyjną* i zadanie 7. *Wdrożenie rozwiązań dotyczących współdziałania oraz koordynacji organów ścigania w zakresie zwalczania korupcji*⁸) jako podmiot współpracujący, w odniesieniu do wybranych działań (6⁹ z 8).

Komendant Główny Policji w związku z wejściem w życie RPPK nie wprowadzał zmian do regulaminu organizacyjnego KGP¹⁰ w zakresie zadań i działań wynikających z Programu. Komendant wyjaśnił, że w KGP okresowo realizowany jest szereg programów¹¹ i w żadnym przypadku nie było to wprost uwzględniane

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Uchwała nr 207 Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020 (M. P. z 2018 r. poz. 12 ze zm.), dalej: uchwała Nr 207.

⁶ Dz. U. z 2021 r., poz. 1882 ze zm.

⁷ Działanie 8.1 Wzmocnienie efektywności współpracy operacyjnej z wykorzystaniem międzynarodowych kanałów wymiany informacji (OLAF, Interpol, Europol), dalej: działanie 8.1.; Działanie 8.2 Wymiana doświadczeń i dobrych praktyk z innymi państwami w obszarze zwalczania korupcji – miernikiem dla określenia poziomu realizacji działania były „Spotkania robocze, warsztaty, udział w organizowanych konferencjach” (dalej: działanie 8.2.).

⁸ Dalej: zadania 6 i 7.

⁹ Działanie 6.3 Wspieranie edukacji antykorupcyjnej w środowisku sportowym (dalej: działanie 6,3); Działanie 7.1. Opracowanie mechanizmu koordynacji i współpracy pomiędzy właściwymi organami ścigania w zakresie zwalczania korupcji i działalności godzącej w interesy ekonomiczne Państwa (dalej działanie 7.1.); Działanie 7.2. Opracowywanie cyklicznych raportów dotyczących obszarów, w których występuje przestępczość korupcyjna oraz zagrożonych taką przestępczością, z uwzględnieniem wyników badań opinii społecznej (dalej: działanie 7.2); Działanie 7.3. Analiza efektywności stosowania ofensywnych metod pracy operacyjnej przez organy ścigania i służby specjalne. Opracowanie zaleceń w tym zakresie (dalej: działanie 7.4) Opracowanie jednolitych dla służb i organów ścigania standardów gromadzenia danych i opracowań statystycznych dotyczących przestępczości korupcyjnej (dalej: działanie 7.4); Działanie 7.5. Organizacja cyklicznych szkoleń, warsztatów i konferencji w zakresie wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości (dalej: działanie 7.5).

¹⁰ Zarządzenie Nr 2 Komendanta Głównego Policji z dnia 1 kwietnia 2016 r. w sprawie regulaminu Komendy Głównej Policji (Dz. Urz. KGP poz. 13, ze zm.).

¹¹ takich jak np.: „Dzielnicy bliżej nas”, „Narodowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego 2013-2020”, „Program modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu” (w dwóch perspektywach czasowych), „Program standaryzacji komend i komisariatów Policji”.

w regulaminie jednostki, a stopień ogólności zadań zawartych w regulaminie ukierunkowany jest na odzwierciedlenie ustawowych obszarów działalności Policji oraz celów, do których formacja ta została powołana. Wskazał również, że komórką organizacyjną Komendy Głównej Policji, właściwą do realizacji zadań wynikających z regulacji odnoszących się do Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020 był Wydział do Walki z Korupcją Biura Kryminalnego KGP. Do zadań Wydziału (niezmiennie w okresie obowiązywania Programu)¹² należało m.in.:

- identyfikowanie, monitorowanie, analizowanie i prognozowanie obszarów zagrożonych korupcją oraz dokonywanie oceny stanu zagrożenia przestępczością korupcyjną na terenie kraju;
- prowadzenie krajowej współpracy z organami ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości, organami administracji publicznej, organizacjami społecznymi i przedstawicielami innych podmiotów w zakresie przeciwdziałania i zwalczania przestępczości korupcyjnej;
- udział w opiniowaniu projektów aktów prawnych dotyczących przestępczości korupcyjnej;
- udział w spotkaniach krajowych i międzynarodowych grup roboczych, zespołów zadaniowych i punktów kontaktowych.

W okresie objętym kontrolą Wydział liczył 9 pracowników – naczelnika, radcę, pięciu ekspertów i dwóch specjalistów.

Treść zadań i działań zaplanowanych do realizacji w ramach RPPK wpisywała się w realizację zadań wykonywanych przez Wydział oraz uprawnień KGP.

(akta kontroli Tom I str. 92-118, 142-170, 341-342, Tom II str. 5-12)

MSWiA nie zostało poinformowane o wyznaczeniu naczelnika Wydziału do Walki z Korupcją, z ramienia Biura Służby Kryminalnej KGP, do realizacji zadań koordynatora w ramach Programu. Informacja taka została przekazana w 2015 r. w ramach realizacji poprzedniej edycji Programu, tj. RPPK na lata 2014-2019.

Akta osobowe ww. funkcjonariusza nie zawierały upoważnienia, zakresu obowiązków czy też rozkazu personalnego w zakresie pełnienia funkcji koordynatora (stanowiska koordynującego realizację Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020). Dokumenty o takim charakterze nie zostały sporządzone.

W karcie opisu stanowiska pracy Naczelnika Wydziału dw. z Korupcją Biura Kryminalnego Komendy Głównej Policji zawarte zostały ogólne zadania, w tym w szczególności współpraca z podmiotami:

- zewnętrznymi: organy władzy ustawodawczej, sądowniczej, administracji publicznej, zagraniczne formacje policyjne lub ich organizacje międzynarodowe, uczelnie wyższe, organizacje społeczne w zakresie zagadnień dotyczących zapobiegania i zwalczania przestępczości korupcyjnej w zakresie niezbędnym do realizacji zadań służbowych;
- wewnętrznymi: jednostki organizacyjne Policji, komórki organizacyjne KGP, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań służbowych.

Komendant Główny Policji wyjaśnił, że obowiązujące regulacje prawne wprowadzone przez Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie szczegółowych praw

¹² Decyzja Nr 1 Dyrektora Biura Kryminalnego KGP z dnia 18 kwietnia 2016 roku w sprawie szczegółowej struktury organizacyjnej i schematu organizacyjnego Biura Kryminalnego Komendy Głównej Policji, podziału zadań między dyrektorem a jego zastępcami oraz katalogu zadań komórek organizacyjnych (ze zm., niepublikowana).

i obowiązków oraz przebiegu służby policjantów¹³ oraz obowiązujące w KGP zasady prowadzenia przez przełożonych dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem służbowym policjantów oraz sposobu prowadzenia akt osobowych¹⁴ nie nakładały obowiązku włączenia dokumentacji potwierdzającej pełnienie funkcji koordynatora Programu do akt osobowych funkcjonariusza. Komendant wskazał, że dokumentacja potwierdzająca pełnienie takiej funkcji winna znajdować się w dyspozycji komórki organizacyjnej Komendy Głównej Policji, właściwej do realizacji zadań wynikających z regulacji odnoszących się do Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020.

Korespondencja w ramach realizacji zadań przypisanych koordynatorowi Programu prowadzona była (z uprawnionymi przedstawicielami podmiotów lub organów wskazanych w RPKK) przez Zastępcę Dyrektora Biura Kryminalnego KGP, Dyrektora Biura Kryminalnego KGP, Dyrektora Biura Międzynarodowej Współpracy i Zastępcę Komendanta Głównego Policji. Dyrektor BK wyjaśnił, że powyższe podyktowane było utrzymaniem określonych standardów komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej, jak również miało na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania organizacji hierarchicznej w Policji¹⁵.

(akta kontroli Tom I str. 92-118, 142-145, 341-342, Tom II str. 9-12)

Komendant Główny Policji nie był członkiem Międzyresortowego Zespołu. Ponad rok od uchwalenia Programu, w dniu 12 marca 2019 r. KGP otrzymał pismo z Departamentu Porządku Publicznego MSWiA z prośbą o spowodowanie realizacji zadań nałożonych na Policję w ramach RPPK 2018-2020 oraz przekazanie do Szefa CBA niezbędnych dokumentów i informacji wynikających z wdrażania Programu.

10 kwietnia 2019 r. Zastępca Komendanta Głównego Policji, zwrócił się do Sekretarza Stanu w MSWiA z prośbą o rozważenie możliwości zgłoszenia i uczestnictwa w pracach Międzyresortowego Zespołu do spraw Koordynowania i Monitorowania Wdrażania RPPK 2018-2020 naczelnika Wydziału dw. z Korupcją, jako upoważnionego przedstawiciela Komendy Głównej Policji, pełniącego obowiązki koordynatora Programu. W efekcie sześć dni później Sekretarz Stanu w MSWiA zwrócił się do Szefa CBA o wyrażenie zgody na stałe uczestnictwo w pracach Międzyresortowego Zespołu, z głosem doradczym, tego przedstawiciela KGP. CBA nie udzieliło odpowiedzi na pismo MSWiA, a wymieniony funkcjonariusz nie uczestniczył w żadnym spotkaniu Międzyresortowego Zespołu.

Dyrektor BK KGP wskazał, że KGP nie były znane ustalenia z posiedzeń Międzyresortowego Zespołu do spraw Koordynowania i Monitorowania Wdrażania Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020. Nie podejmowano też działań zmierzających do uzyskania informacji o rezultatach

¹³ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 maja 2013 r. w sprawie szczegółowych praw i obowiązków oraz przebiegu służby policjantów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1113).

¹⁴ Zarządzenie nr 678 Komendanta Głównego Policji z dnia 17 czerwca 2005 r. w sprawie zasad prowadzenia przez przełożonych dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem służbowym policjantów oraz sposobu prowadzenia akt osobowych (Dz. Urz. KGP z 2018 r. poz. 104, ze zm.).

¹⁵ Uprawnienia i obowiązki przełożonych w zakresie zasad korespondowania z organami i podmiotami, zostały określone w § 18 i § 19 zarządzenia nr 30 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 grudnia 2013 r. w sprawie funkcjonowania organizacji hierarchicznej w Policji (Dz. Urz. KGP poz.99). Przepisy te wprowadzają reguły bezpośredniego zwracania się do Komendanta Głównego Policji (i jego zastępców) oraz zasadę równorzędności podmiotów korespondencji przy przyjęciu, że winna odbywać się pomiędzy równorzędnymi podmiotami. Powyższe zasady jednoznacznie wskazują, że korespondowanie z organami administracji rządowej zastrzeżone jest dla Komendanta Głównego Policji, zaś z przedstawicielami (w tym kierownikami komórek organizacyjnych) tych organów – dla kierowników komórek organizacyjnych KGP. Wyjątek od tej zasady stanowi status prawny Komendanta – Rektora Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie.

posiedzeń Zespołu. W okresie obowiązywania Programu (w latach 2018-2020) Pełnomocnik do Spraw Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym w MSWiA nie kontaktował się z naczelnikiem Wydziału dw. z Korupcją BK w sprawach związanych z realizacją Programu.

(akta kontroli Tom I str. 62-70, 221-227, 241, Tom II str. 3-4)

2. W Raporcie Ewaluacyjnym przyjętym przez Grupę Państw Przeciwko Korupcji (dalej: Raport GRECO) na 81 posiedzeniu plenarnym¹⁶ ujęto siedem rekomendacji skierowanych m.in. do Policji.

Pół roku później (31 maja 2019 r.) Komendant Główny Policji powołał zespół do analizy rekomendacji dotyczących Policji zawartych w Raporcie GRECO oraz wypracowania optymalnych propozycji rozwiązań w tym zakresie (dalej: Zespół GRECO), a wiodącą rolę w powyższym zakresie powierzył funkcjonariuszom Biura Spraw Wewnętrznych Policji (dalej: BSWP).

Biuro to nie zostało zaangażowane w realizację RPPK 2018-2020, pomimo że podejmowało starania w zakresie możliwości udziału w pracach Międzyresortowego Zespołu do spraw Koordynowania i Monitorowania Wdrażania „Rządowego programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020”. W tej sprawie m.in. przekazało do MSWiA i CBA sprawozdanie z prac zespołu GRECO wraz z harmonogramem, w którym zawarto informację zasadności uczestniczenia przedstawiciela BSWP na forum Międzyresortowego Zespołu oraz w lutym 2020 r. zwróciło się o przekazanie wskazówek i priorytetów do Dyrektora Departamentu Porządku Publicznego MSWiA oraz do Szefa CBA. W odpowiedzi z 3 marca 2020 r. Sekretarz Stanu w MSWiA wskazał m.in., że z uwagi na rangę reprezentacji członków Międzyresortowego Zespołu (ministrowie lub upoważnieni sekretarze stanu) optymalnym rozwiązaniem jest udział w pracach niniejszego gremium przedstawiciela Policji (vide koordynatora Programu), który o podjętych ustaleniach powinien informować właściwe jednostki i komórki organizacyjne Policji.

Opracowany przez BSWP i zaakceptowany w zakładanym terminie, tj. w dniu 18 października 2019 r. przez Pierwszego Zastępcę Komendanta Głównego Policji (z upoważnienia Komendanta Głównego Policji) „Harmonogram działań wdrożeniowych rekomendacji GRECO i ich ewaluacji w Policji ze wskazaniem podmiotu wiodącego i odpowiedzialnego za wdrożenie rekomendacji w danym obszarze oraz podmiotu monitorującego realizację zaplanowanych działań” nie został uwzględniony w Planie działań RPPK 2018-2020. Zakładał on w szczególności: podjęcie systemowych działań na rzecz opracowania i wdrożenia w Policji Polityki Uczciwości/Programu Antykorupcyjnego oraz kontroli zarządczej (w tym zarządzania ryzykiem jako elementu systemowego tej Polityki); opracowanie i wdrożenie do stosowania w Policji Podręcznika standardów i polityk postępowania w Policji w zakresie unikania konfliktu interesów i zachowań korupcyjnych; podjęcie prac legislacyjnych m.in. dot. aspektu konfliktu interesów, wprowadzenia ograniczeń przy zatrudnianiu byłych funkcjonariuszy, stałego wzrostu wynagrodzenia, zajęcia zarobkowego poza służbą, ochrony sygnalistów, oświadczeń majątkowych.

BSWP przekazało na wniosek Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, w dniu 7 września 2020 r. (tj. w wyznaczonym terminie) informację na temat działań podjętych przez Komendę Główną Policji mających na celu wykonanie rekomendacji zawartych w raporcie ewaluacyjnym z V rundy oceny GRECO. Informacja ta również została przekazana do wiadomości MSWiA.

¹⁶ Piąta Runda Ewaluacyjna. Zapobieganie korupcji oraz promowanie uczciwości zawodowej na szczeblu centralnym (funkcje wykonawcze najwyższego szczebla) oraz w organach ścigania, Strasbourg, 3-7 grudnia 2018 r.

W raporcie zgodności przyjętym przez GRECO na 87. posiedzeniu plenarnym¹⁷ stwierdzono wdrożenie jednej (XVII) z ośmiu rekomendacji, niewdrożenie czterech (XVI, XVIII, XIX, XXI)¹⁸, a pozostałe trzy (XIV, XV, XX) uznało za zrealizowane częściowo.

Komendant Główny Policji wyjaśnił, że nie podejmował działań w zakresie ujęcia rekomendacji GRECO w Planie zadań i działań RPPK, gdyż nie był gospodarzem Programu¹⁹, a zgodnie z praktyką GRECO zalecenia zostały skierowane do władz Polski, które winny określić instytucje lub organy krajowe odpowiedzialne za podjęcie wymaganych działań.

(akta kontroli Tom I str. 92-118, Tom IV str. 1-516)

3. W ewidencji księgowej KGP nie wyodrębniono (np. w formie konta analitycznego) wydatków związanych z realizacją RPPK na lata 2018-2020. Komendant Główny Policji nie występował do MSWiA bądź CBA o dodatkowe środki na sfinansowanie działań niezbędnych do osiągnięcia postawionych celów w RPPK, w szczególności w zakresie współpracy międzynarodowej. Wskazał, że koszty działań zapewniające osiągnięcie założonych dla Programu celów, które zostały określone w Planie działań, znajdowały wystarczające pokrycie w budżecie KGP.

Komendant Główny wyjaśnił, że nie prowadzono wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków m.in. z uwagi na to, że realizowane w ramach RPPK przedsięwzięcia były wskazane jako jedno z wielu projektów szkoleniowych zaplanowanych do realizacji w roku oraz Program nie zawierał wymogu w zakresie wyodrębnienia w ewidencji księgowej wydatków związanych z jego realizacją.

(akta kontroli Tom I str. 18, 92-118)

4. Z dokumentacji przedstawionej przez BK KGP wynikało, że na rok 2020 planowane było stworzenie planu realizacji zadań/działań RPPK 2018-2020 ze szczególnym uwzględnieniem zadań przypisanych Komendantowi Głównemu Policji jako podmiotu przypisanego do działań 8.1 oraz 8.2, w których pełnił on rolę realizatora wiodącego. Stan i zakres realizacji planu wobec zadania pn. „Wzmacnianie współpracy międzynarodowej w zakresie przeciwdziałania i zwalczania korupcji”, uzależniony miał być od rekomendacji ze strony Biura Międzynarodowej Współpracy Policji KGP (dalej: BMWP) oraz możliwości budżetowych Komendy Głównej Policji w tym zakresie.

Naczelnik Wydziału dw. z Korupcją uznał, że plan realizacji zadań i działań zatwierdzony przez Szefa CBA odnośnie zadań Komendanta Głównego Policji, jako podmiotu wiodącego w zadaniu 8. oraz głównego współpracującego w zadaniach 6 i 7 jest wystarczającym dokumentem, z którego wynika powinność jego realizowania, a efekty realizacji działań odzwierciedlane będą lub były w cyklicznych półrocznych sprawozdaniach.

Dyrektor BMWP wyjaśniła, że w odniesieniu do kwestii dotyczących budżetu przeznaczanego na przeciwdziałanie korupcji, również w ramach współpracy międzynarodowej, pozostają one poza właściwością merytoryczną BMWP KGP.

¹⁷ Strasburg, 22–25 marca 2021 r., <https://rm.coe.int/decision-87th-greco-plenary-meeting-strasbourg-kudo-online-22-25-march/1680a1ea78> - data publikacji: 27 września 2021 r.

¹⁸ W szczególności GRECO wyraziło ubolewanie, że nie podjęto żadnych kroków w celu poprawy systemu mianowania, awansowania i zwalniania wyższej rangi funkcjonariuszy Policji oraz że, pomimo dowodów przeciwnych, obecny system uważa się za zadowalający.

¹⁹ Zgodnie z § 2 ust. 2 i ust. 3 uchwały nr 207 Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020, wykonywanie zadań Programu koordynował międzyresortowy Zespół, powołany przez Prezesa Rady Ministrów, a pracą Zespołu kierował Przewodniczący Zespołu (Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego).

W procesie organizacji pozaoperacyjnych przedsięwzięć międzynarodowych, w tym również szkoleń, BMWP KGP jako komórka KGP właściwa w kwestiach współpracy międzynarodowej dokonuje wstępnej oceny wniosków jednostki wiodącej. Z informacji przekazanych NIK wynikało także, że BMWP KGP nie wypowiedało się w kwestii realizacji zadania RPPK „Wzmocnienie współpracy międzynarodowej w zakresie przeciwdziałania i zwalczania korupcji” oraz działań obejmujących to zadanie. Biuro nie otrzymało żadnych dokumentów do konsultacji²⁰.

(akta kontroli Tom I str.64-70, 74-76, Tom II str. 64-74)

5. W okresie objętym kontrolą obowiązywały porozumienia w sprawie współdziałania Policji z innymi służbami i podmiotami²¹, m.in. w zakresie wymiany informacji i prowadzenia przedsięwzięć szkoleniowych. Porozumienia nie zostały zaktualizowane w związku z wejściem RPPK 2018-2020. Nie stwierdzono, aby bezpośrednio przed bądź po wejściu w życie RPPK którakolwiek z komórek organizacyjnych KGP dokonała analizy zawartych porozumień pod kątem usprawnienia współpracy w zakresie określonym w RPPK (z wyjątkiem zgłoszenia potrzeby aktualizacji porozumienia zawartego z CBA). W szczególności porozumienia nie zostały dostosowane do specyfiki zadań wskazanych w RPPK, struktur organizacyjnych podmiotów (organizacji) i obowiązujących przepisów prawnych.

Komendant Główny Policji wyjaśnił m.in., że porozumienia o współpracy z szefami (kierownikami) innych służb, organów i instytucji odnoszą się do współpracy w zakresie wszelkich postaci przestępczości, w tym także korupcyjnej, nie stwierdzono zasadności implementowania do treści obowiązujących porozumień o współpracy, szczegółowych zagadnień związanych z zapobieganiem i zwalczaniem korupcji, gdyż ich konstrukcja zapewnia możliwość współpracy z innymi służbami i podmiotami m.in. w zakresie wymiany informacji i prowadzenia wspólnych przedsięwzięć szkoleniowych.

W okresie obowiązywania RPPK 2018-2020 zawarte zostało porozumienie z Prezesem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz przedłużono okres

²⁰ Jedyna korespondencja odnosząca się do RPPK wpłynęła do BMWP KGP w dniu 15 kwietnia 2020 r. z Biura Łączności i Informatyki. Treść pisma pozostawała poza właściwością merytoryczną BMWP KGP. Nie zidentyfikowano w BMWP KGP wpływu dalszej korespondencji w przedmiotowej sprawie, jak również poza ww. pismem.

²¹ Porozumienie Komendanta Głównego Policji i Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 17 czerwca 2004 r. w sprawie współdziałania Policji i Straży Granicznej (Dz. Urz. KGP z 2004 r., Nr 11, poz. 58) wraz z aneksem nr 1 z dnia 18 września 2006 r. (w sprawie niszczenia materiałów uzyskanych w czasie prowadzenia kontroli operacyjnej gromadzonych w systemie Bill), aneksem nr 2 z dnia 23 października 2007 r., aneksem nr 3 z dnia 9 września 2013 r., aneksem nr 4 z dnia 20 maja 2014 r.; porozumienie Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej i Komendanta Głównego Policji z dnia 21 czerwca 2017 r. o współdziałaniu Żandarmerii Wojskowej i Policji, porozumienie Komendanta Głównego Policji i Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego z dnia 21 października 2003 r. w sprawie ustalenia szczegółowego zakresu i sposobów współdziałania Policji i Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (poufne); porozumienie Komendanta Głównego Policji i Szefa Agencji Wywiadu z dnia 2 marca 2004 r. w sprawie ustalenia szczegółowego zakresu i sposobów współdziałania Policji i Agencji Wywiadu (poufne); porozumienie Komendanta Głównego Policji i Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego z dnia 2 maja 2007 r. w sprawie określenia zasad współpracy Policji i Centralnego Biura Antykorupcyjnego (Dz. Urz. KGP z 2007 r. Nr 8, poz. 77 oraz Dz. Urz. CBA z 2007 r., Nr 2, poz. 67 ze zm.); porozumienie między Komendantem Głównym Policji i Szefem Służby Celnej w sprawie współdziałania Służby Celnej i Policji zawarte w Warszawie w dniu 21 czerwca 2011 r. - obowiązuje na podstawie art. 196 przepisów wprowadzających ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1948); porozumienie Komendanta Głównego Policji i Szefem Biura Ochrony Rządu z dnia 4 września 1998 r. w sprawie zasad i trybu korzystania przez Biuro Ochrony Rządu z policyjnych baz danych (poufne); porozumienie z dnia 15 marca 2002 r. Komendanta Głównego Policji i Głównego Inspektora Transportu Drogowego o współdziałaniu Inspekcji Transportu Drogowego i Policji.

obowiązania porozumienia zawartego m.in. z Ministrem Sportu i Turystyki (opisane w dalszej części wystąpienia).

(akta kontroli Tom I str. 87-118, 138-141, Tom II str. 50-58,
Tom III str. 1-12, 136-139)

6. Rada Ministrów, po rozpatrzeniu sprawy w trybie obiegowym, przyjęła w dniu 26 kwietnia 2021 r. sprawozdanie końcowe z realizacji *Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020*. W sprawozdaniu przedstawione zostały zadania i działania realizowane przez Policję, zgodnie z informacjami przekazanymi CBA przez KGP. W sprawozdaniach częściowych CBA (półrocznych i rocznych) z lat 2019-2020 również zaprezentowane zostały efekty Policji, zgodnie z przekazanymi informacjami przez KGP. Sprawozdanie KGP za 2018 r. (z uwagi na opóźnienie w jego przekazaniu) oraz za I półrocze 2019 r. (z uwagi na nieprzekazanie) nie zostały ujęte w sprawozdaniu CBA i za te okresy CBA odnosiło się do zadań realizowanych wyłącznie przez tę służbę.

W sprawozdawczości z realizacji Programu, przedkładanej Szefowi CBA, KGP wskazywała wybrane aktywności mieszczące się w zakresie określonych działań RPPK bądź wykraczające poza ich zakres. W szczególności KGP:

1) w ramach realizacji zadania 8 KGP nie odnosiła się do udziału w przedsięwzięciach międzynarodowych innych niż te, w których uczestniczyli przedstawiciele BK KGP, m.in. uwzględniono jedynie pięć szkoleń z udziałem przedstawicieli BK (nie ujęto udziału w jednym szkoleniu)²², pomijając 6 spotkań lub szkoleń międzynarodowych, w których uczestniczyli inni przedstawiciele Policji (m.in. Gabinetu KGP, CBŚP).

Dyrektor BK wyjaśnił, że nie otrzymał informacji z BMWP o trzech szkoleniach²³ oraz wskazał, że szkolenia CBŚP m.in. w ramach projektu „Współpraca w wymiarze sprawiedliwości – Wsparcie programu ochrony świadków w walce z przestępczością zorganizowaną, terroryzmem i korupcją” nie wiązały się z realizacją Programu ani problematyką antykorupcyjną²⁴.

Dyrektor BK KGP wyjaśnił ponadto, że nie odnoszono się do udziału innych służb w przedsięwzięciach międzynarodowych, jako że jedynym współpracującym w ramach tego zadania był Szef CBA — jednocześnie Przewodniczący Międzyresortowego Zespołu;

2) nie odnosiła się do aspektów współpracy Policji w ramach działalności Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) z uwagi na brak zidentyfikowanych potrzeb w tym zakresie.

Brak konieczności podejmowania takiej współpracy poddaje w wątpliwość, ustaloną na etapie planowania RPPK, potrzebę usprawnienia współpracy

²² Spotkanie (27.10.2020 r.) AP Sport Corruption online za pośrednictwem WEBEX (zorganizowane przez CBA).

²³ Seminarium Corruption Interpol - szkolenie w Lublinie w ramach Kongresu Inicjatywy Wschodniej; Konferencja 2019 OECD Global Anti-Corruption & Integrity Forum w dniach 19-21.03.2019 r, w Paryżu (Francja) i Konferencja 2020 OECD Global Anti-Corruption & Integrity Forum w dniach 24-27.03.2020 r. w Paryżu (Francja).

²⁴ CBŚP wzięło udział w 3 przedsięwzięciach (konferencji i wizytach studyjnych) w ramach projektu UE IPA 2015 dla Bałkanów Zachodnich: Współpraca w wymiarze sprawiedliwości – Wsparcie programu ochrony świadków w walce z przestępczością zorganizowaną, terroryzmem i korupcją (WINPRO III) w dniach 26.08-01.09.2018 r. w Tiranie (Albania), w dniach 3-9.09.2018 r. w Sarajewie (Bośnia i Hercegowina) i w dniach 20-22.11.2018 r. w Podgoricy (Czarnogóra) oraz 1 spotkaniu roboczym z przedstawicielami Służby Bezpieczeństwa Ukrainy dot. współpracy w zakresie zwalczania zorganizowanych grup przestępczych, zajmujących się przemytem narkotyków, papierosów, wyłudzenia podatku VAT, a także korupcją w dniach 17-18.10.2019 r. we Lwowie (Ukraina).

z OLAF, co nie zostało przez KGP zakwestionowane na żadnym etapie realizacji Programu;

- 3) nie wykazywała kosztów realizacji przedsięwzięć przez KGP (wyjątek stanowiły koszty organizacji konferencji w 2018 r.). W sprawozdaniach z realizacji RPPK w rubryce pn. Poniesione koszty realizacji wykazywano: „Koszt delegacji”, „Koszt pracy policjantów” albo „Koszt pracy funkcjonariuszy” ze wskazaniem, że źródłem ich sfinansowania jest „Budżet KGP”.

Dyrektor BK wyjaśnił, że prezentacja kosztów w sprawozdaniu realizowana była zgodnie z § 4.4 RPPK 2018-2020 (pn. Finansowanie Programu), gdzie wskazano, że koszty działań zapewniających osiągnięcie założonych dla Programu celów, które zostały określone w Planie działań „będą ponoszone w oparciu o własne budżety służb, organów i instytucji zaangażowanych w ich realizację”;

- 4) nie wykazała udziału Naczelnika Wydziału dw. z Korupcją BK KGP w spotkaniach Grupy Sterującej, organizowanych przez Komendę Główną Żandarmerii Wojskowej w ramach „Programu profilaktycznego w zakresie przeciwdziałania korupcji w resorcie obrony narodowej na lata 2016-2019”;
- 5) kwalifikowała do działania 7.5 RPPK szkolenia z zakresu przeciwdziałania korupcji prowadzone przez przedstawicieli Policji na rzecz innych podmiotów, które nie miały charakteru wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

NIK zauważa, że taka prezentacja danych mogła wprowadzać dezinformację w prezentowanych faktach na poziomie strategicznym, w tym w zakresie ujmowania wielokrotnie tych samych przedsięwzięć w różnych działaniach RPPK. W szczególności zarówno przedmiot, jak strona zawartego porozumienia z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych nie uprawniały do zakwalifikowania przeprowadzanych przez funkcjonariuszy Policji szkoleń do tego działania, tym bardziej że Szef CBA ujmował przeprowadzone szkolenia ZUS z zakresu przeciwdziałania korupcji w działaniu 5.3 *Opracowanie i wdrożenie edukacyjnych programów sektorowych przez poszczególne resorty i urzędy centralne, skierowanych również do instytucji podległych lub nadzorowanych*. Ponadto szkolenia Służby Więziennej wykazywane były przez MS/CZSW w wymienionym działaniu 5.3;

- 6) nie odnosiła się do realizacji przez KWP w Krakowie projektu pn. „Zapobieganie i przeciwdziałanie korupcji w procederze przestępczości związanej z handlem i przemytem do UE dzięki flory i fauny objętej konwencją Waszyngtońską CiTES”.

Dyrektor BK wyjaśnił, że KGP omyłkowo nie wykazała działań realizowanych w ramach projektu KWP Kraków w sprawozdawczości z realizacji RPPK. Niemniej realizacja tego projektu spowodowała wykonanie kolejnego działania przypisanego KGP w ramach zadania nr 8 RPPK;

- 7) w ramach działania 7.1. prezentowała selektywne²⁵ informacje dotyczące GRECO²⁶.

²⁵ M.in. KGP nie wykazywała współpracy mającej na celu nowelizację przepisów prawnych, mimo że prowadzona była w tym zakresie korespondencja przez BKSiOP.

²⁶ M.in. wskazano, że zapewniono uczestnictwo przedstawiciela Policji w jednym posiedzeniu Grupy GRECO w sprawie przyjęcia raportu dotyczącego Polski z V. Rundy ewaluacyjnej oraz że w związku z rekomendacjami dotyczącymi Policji zawartymi w Raporcie Ewaluacyjnym V rundy ewaluacyjnej Grupy Państw Przeciwko

W myśl § 9 ust. 2 *regulaminu prac Międzyresortowego Zespołu* powyższe aktywności winny być zaliczane do innych zrealizowanych przedsięwzięć, które związane były z tematyką przeciwdziałania lub zwalczania korupcji, a nie zostały ujęte w Programie, tj. w ramach „działań dodatkowych”.

NIK zauważa, że powyższe podejście KGP w ramach realizacji obowiązku sprawozdawczego, wobec braku ustalonego przez KGP harmonogramu działań, nie pozwalało na stwierdzenie czy podejmowane działania były wystarczające w celu realizacji założeń RPPK. Nie pozwalało także na prowadzenie skutecznych działań nadzorczych z poziomu strategicznego RPPK, bowiem sprawozdania nie były co do zasady przedkładane upoważnionemu Członkowi Międzyresortowego Zespołu (MSWiA). Pomijanie istotnych przedsięwzięć realizowanych przez Policję nie obrazowało skali działań Policji w ramach realizacji RPPK.

Prezentowany przez KGP (w sprawozdawczości w ramach Programu) sposób realizacji zadań/działań nie był kwestionowany przez Przewodniczącego Międzyresortowego Zespołu (Szefa CBA).

(akta kontroli Tom I str. 174-217, Tom II str. 251-322)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nieprzestrzeganie przez KGP zasad kontroli zarządczej²⁷ oraz określonych w RPPK 2018-2020 w zakresie organizacji i określenia warunków dla realizacji zadań, w tym powołania koordynatora Programu, przypisania odpowiedzialności za realizowane zadania oraz ustalenia zasad współpracy i opracowania planu realizacji zadań i działań w ramach RPPK, co było działaniem nierzetelnym.

Z ustaleń kontroli wynika, że po wejściu w życie uchwały Nr 207 Komendant Główny Policji nie dokonał analizy założeń i nie zidentyfikował zobowiązań i zadań ciążących na Policji w celu realizacji celów szczegółowych tego Programu, w tym nie ustalił kierunków działań usprawniających, a także nie wskazał realizatorów poszczególnych działań na poziomie Komendy Głównej Policji i jednostek organizacyjnych podległych KGP. Działania takie były celowe (pożądane) z punktu widzenia standardów kontroli zarządczej oraz konieczności przypisania odpowiedzialności poszczególnym komórkom organizacyjnym KGP i jednostkom organizacyjnym Policji za prowadzenie wspólnych przedsięwzięć w celu realizacji założeń ustanowionego Programu.

W odniesieniu do wyjaśnień Komendanta Głównego Policji w zakresie braku obowiązku bądź celowości aktualizacji porozumień zawartych z innymi służbami i podmiotami, doprecyzowania zadań w regulaminie organizacyjnym w związku z wejściem w życie RPPK oraz nieokreślenia harmonogramu realizacji działań KGP należy podkreślić, że obowiązek taki wynika z art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²⁸. Zgodnie z tym przepisem celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi; skuteczności i efektywności

Korupcji – GRECO opracowany został „Program wzmocnienia uczciwości i zapobiegania korupcji w Policji na lata 2021-2023”.

²⁷ Standardy kontroli zarządczej określone na podstawie art. 69 ust. 3 ufp w formie komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84). W szczególności standard nr II.A.3., zgodnie z którym struktura organizacyjna jednostki powinna być dostosowana do aktualnych celów i zadań. Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności jednostek, poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki oraz zakres podległości pracowników powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny.

²⁸ Dz. U. z 2021 r., poz. 305.

działania; wiarygodności sprawozdań; efektywności i skuteczności przepływu informacji; zarządzania ryzykiem. Skutkiem powyższego:

- 1.1. nie został wyznaczony w sposób formalny koordynator Programu ze strony KGP, do zadań którego winno należeć opracowanie i wdrożenie planu realizacji zadań/działań, występowanie z wnioskiem o zmianę planu, współpraca z koordynatorami Programu wyznaczonymi w pozostałych urządzeniach i instytucjach, monitorowanie, koordynowanie i organizowanie realizacji zadań i działań określonych w planie, realizowanie obowiązku sprawozdawczego.

W myśl zasad RPPK wskazanych w pkt 4.3.1. pełnienie funkcji koordynatora winno być odzwierciedlone w dokumentach kadrowych właściwych w danym urządzeniu i instytucji do określenia zakresu obowiązków na danym stanowisku i nie miało być odrębnie wynagradzane. Z ustaleń kontroli wynika, że nie została spełniona ww. zasada odnośnie prowadzenia dokumentacji kadrowej.

Zarówno wyznaczenie koordynatora, jak i upoważnienie do dalszego pełnienia funkcji koordynatora przez osobę, która już (wcześniej) zajmowała się w jednostce działaniami antykorupcyjnymi, powinno zostać dokonane przez właściwego Członka Międzyresortowego Zespołu. Upoważnienie dawało formalną podstawę do realizacji przypisanych koordynatorowi zadań. Niepodejmowanie przez Komendanta Głównego Policji, w okresie od powołania Międzyresortowego Zespołu do zakończenia RPPK, działań zmierzających do upoważnienia naczelnika Wydziału dw. z Korupcją do realizacji zadań koordynatora RPPK na lata 2018-2020, do czego obligowały przepisy Programu, było w ocenie NIK działaniem nierzetelnym. Nawet gdyby przyjąć, że wniosek Sekretarza Stanu w MSWiA do Szefa CBA z kwietnia 2019 r.²⁹ stanowił realizację zasady wskazanej w pkt 4.3.1³⁰ RPPK na lata 2018-2020, to należałoby stwierdzić, że upoważnienie do wykonywania funkcji koordynatora zostało udzielone z opóźnieniem (po upływie) 483 dni od dnia uchwalenia³¹ Programu przez Radę Ministrów oraz 235 dni od dnia wejścia w życie zarządzenia powołującego Międzyresortowy Zespół³². Powyższe nie gwarantowało skutecznej realizacji zadań, do których zobligowany był wymieniony koordynator;

- 1.2. nie został opracowany plan realizacji zadań/działań KGP, na podstawie którego winno nastąpić wdrożenie zaplanowanych przedsięwzięć po uzyskaniu akceptacji właściwego członka Międzyresortowego Zespołu i zatwierdzeniu przez Przewodniczącego tego Zespołu.

Zgodnie z pkt. 4.3.3. RPPK do zadań koordynatora Programu należało opracowanie planu realizacji zadań/działań zawierających mierniki, zakresy odpowiedzialności i harmonogram prac (wraz z terminami, oceną ryzyka oraz szacunkowymi kosztami wykonania), w ciągu 30 dni od dnia otrzymania

²⁹ Wniosek o wyrażenie zgody na stałe uczestnictwo w pracach Międzyresortowego Zespołu, z głosem doradczym, przedstawiciela KGP jako koordynatora RPPK ze strony KGP.

³⁰ Wyznaczenie koordynatorów powinno nastąpić nie później niż w ciągu 30 dni od dnia uchwalenia Programu przez Radę Ministrów. Każdorazowo o ich wyznaczeniu lub odwołaniu Przewodniczący Zespołu ds. realizacji Programu, zwanego w dalszej części „Zespołem”, jest niezwłocznie informowany, nie później jednak niż w ciągu 5 dni od dnia wydania decyzji przez właściwego Członka Zespołu. W przypadku gdy w instytucji utworzono już stanowisko, w zakresie zadań, którego mieszczą się działania antykorupcyjne, osoba je piastująca może pełnić funkcję koordynatora, o ile otrzyma stosowne upoważnienie od właściwego Członka Zespołu. Koordynator działa w ramach posiadanego upoważnienia. Upoważnienie to powinno być wydane nie później niż w ciągu 30 dni od dnia uchwalenia Programu.

³¹ Odpowiednio 465 dni od daty wejścia w życie RPPK (6 stycznia 2018 r.).

³² Zarządzenie w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw Koordynowania i Monitorowania Wdrażania „Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji a lata 2018-2020 (M.P. poz. 820 ze zm.) z mocą obowiązującą od dnia 24 sierpnia 2018 r.

upoważnienia do występowania w charakterze koordynatora wystawionego przez właściwego członka Zespołu.

Zdaniem NIK nieopracowanie planu zadań i działań KGP w ramach RPPK uniemożliwiało wykonywanie obowiązków nałożonych na Członka Międzyresortowego Zespołu właściwego w sprawach Policji, w szczególności dotyczących podejmowania działań na rzecz skutecznej realizacji zadań Programu oraz koordynowania i monitorowania wdrażania zadań i działań określonych w Programie. NIK zauważa przy tym, że MSWiA nie żądało na żadnym etapie realizacji RPPK przekazania przez KGP planu według standardu określonego w Programie w celu umożliwienia jego zatwierdzenia, a następnie monitorowania jego wdrażania.

Dyrektor BK KGP wyjaśnił, że Biuro Kryminalne KGP na bieżąco dokonywało analiz założeń i identyfikacji zobowiązań oraz zadań ciążyących na Policji, w celu realizacji celów szczegółowych RPPK, czego konsekwencją była realizacja kolejnych działań w ramach przypisanych dla KGP zadań nr 6,7,8. Mając na uwadze sposób realizacji ww. zadań i działań RPPK, realizacja celów szczegółowych RPPK, nie została sformalizowana w postaci odrębnych dokumentów.

NIK zauważa, że w związku z wejściem w życie, a także podczas realizacji RPPK, KGP nie otrzymała wytycznych i zaleceń od organów szczebla strategicznego (CBA i MSWiA) - za wyjątkiem przypomnienia MSWiA w marcu 2019 r. o realizacji obowiązków wynikających z Programu - które wskazywałyby pożądane kierunki działań i oczekiwane efekty ich realizacji.

(akta kontroli Tom I str. 62-70, 92-118, 142-145, 221-242, 248-255, 341-342, Tom II str. 1-4, 248-255)

2. Nieterminowe przekazanie sprawozdania z realizacji zadań i działań RPPK za 2018 r. i nieprzekazanie analogicznego sprawozdania za I półrocze 2019 r.

Zgodnie z § 9 ust. 4 *regulaminu prac Międzyresortowego Zespołu* sprawozdania z realizacji zadań i działań winny być przekazywane do Przewodniczącego Zespołu (Szefa CBA) w terminach odpowiednio do 31 stycznia i 31 lipca każdego roku.

Jedno z pięciu wymaganych sprawozdań (za rok 2018) przekazane zostało do Szefa CBA z opóźnieniem 69 dni, a jedno sprawozdanie (za I półrocze 2019 r.) nie zostało w ogóle opracowane.

Zastępca Dyrektora Biura Kryminalnego wyjaśniła, że sprawozdanie za 2018 r. zostało przekazane w innym terminie, ponieważ zachodziła konieczność uzyskania *Sprawozdania z realizacji programu Ministra Sportu i Turystyki na lata 2015-2020, dotyczącego zapobiegania korupcji w sporcie „Nie bądź pionkiem w grze!”* za rok 2018, które zostało sporządzone w MSiT w marcu 2019 r. Sprawozdanie za I półrocze 2019 r. nie zostało sporządzone wskutek „nieświadomej omyłki”, co do obowiązujących okresów sprawozdawczych.

(akta kontroli Tom I str. 174-217, Tom II str. 251-252)

OCENA CZĄSTKOWA

Komendant Główny Policji w ramach swoich kompetencji i zadań nałożonych na Policję w drodze ustaw, porozumień i innych programów realizował działania wskazane w RPPK na lata 2018-2020, pomimo że nie określił w sposób formalny zasad współpracy i nie przypisał zadań komórkom organizacyjnym KGP.

Brak zapewnienia właściwych warunków organizacyjnych dla realizacji Programu skutkowało brakiem klarownych wytycznych i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych KGP za prowadzenie działań w celu realizacji założeń ustanowionego Programu. Ponadto funkcja koordynatora Programu powierzona została w sposób nieformalny funkcjonariuszowi, który nie posiadał stosownego

upoważnienia udzielonego przez właściwego członka Międzyresortowego Zespołu oraz nie został włączony do prac tego Zespołu (z głosem doradczym). KGP wywiązywała się z obowiązków sprawozdawczych z realizacji RPPK, jednakże NIK wskazuje na nieujęcie w sprawozdaniach wszystkich przedsięwzięć w które zaangażowana była Policja, nieprzekazanie jednego sprawozdania oraz przekazanie jednego sprawozdania po upływie terminu.

OBSZAR

2. Realizacja Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020

Opis stanu faktycznego

Komendant Główny Policji, jako podmiot wiodący w zadaniu 8, nie nawiązywał współpracy z innymi podmiotami i służbami np. Strażą Graniczną, Krajową Administracją Skarbową, Ministerstwem Finansów w celu wypracowania wspólnej koncepcji działań w ramach RPPK, w tym m.in. nie powoływał Zespołów roboczych. Komendant Główny Policji wyjaśnił, że naczelnik Wydziału dw. z Korupcją dysponował prerogatywami wystarczającymi na potrzeby wykonywania zadań wynikających z Planu realizacji zadań i działań RPPK 2018-2020, a tym samym nie było potrzeby skorzystania z uprawnienia zawartego w punkcie 4.3.1 RPPK 2018-2020 do występowania z wnioskiem do właściwego członka Zespołu o utworzenie, na potrzeby realizacji określonych zadań lub działań doraźnych, zespołów roboczych.

Ustalono, że zadanie (8.) i działania (8.1 i 8.2) wynikające z Programu, miały charakter ciągły i były wdrażane bez dodatkowego planu ich realizacji, w oparciu o obowiązujące procedury ustanowione przez Komendanta Głównego Policji i porozumienia międzynarodowe. W szczególności stosowane były zasady wynikające z zarządzenia nr 92 Komendanta Głównego Policji z dnia 29 stycznia 2010 r. w sprawie organizacji i realizacji przedsięwzięć międzynarodowych³³. W myśl przepisów międzynarodowych KGP wykonywała zadania m.in. Krajowego Biura Interpolu³⁴, Jednostki Krajowej Europolu³⁵, Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych³⁶, centralnego punktu dostępu oraz biura SIRENE³⁷. Działania zrealizowane zostały w pełni przy wykorzystaniu sposobów określonych w Planie RPPK³⁸ zatwierdzonym przez Szefa CBA i uwzględnieniu ograniczeń oraz kompetencji Policji w tym zakresie (co zostało opisane na str. 21-22). W ramach realizacji działań RPPK wyodrębnionych w zadaniu 8, w szczególności:

³³ Dz. Urz. KGP Nr 2 poz. 4.

³⁴ O którym mowa w art. 32 Statutu Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej - Interpol, przyjętego w Wiedniu dnia 13 czerwca 1956 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1758).

³⁵ O której mowa w § 1 uchwały nr 51 Rady Ministrów z dnia 28 kwietnia 2017 r. w sprawie wyznaczenia Jednostki Krajowej Europolu (M.P. poz. 427).

³⁶ O którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1607).

³⁷ O których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1 i art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Wizowym Systemie Informacyjnym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1041).

³⁸ W Planie RPPK jako sposoby realizacji działania 8.1 wykazano: 1. Nowelizację regulacji prawnych umożliwiających udział CBA w międzynarodowych grupach roboczych, eksperckich. 2. Prowadzenie wspólnych prac związanych z automatyzacją wymiany informacji kryminalnych, umożliwiających interoperacyjność systemów baz danych, podniesieniem klauzuli systemów do klauzuli „poufne”. 3. Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się współpracą międzynarodową poprzez szkolenia wewnętrzne, działania informacyjne, odbywanie praktyk i staży, itp. Dla działania 8.2: 1. Współpracę z wieloma organizacjami międzynarodowymi i organami ścigania innych państw. 2. Przejęcie roli punktu kontaktowego do spraw korupcji w ramach Programu Wymiany Doświadczeń Antykorupcyjnych UE. 3. Nadzór i koordynację realizacji decyzji o utworzeniu stanowiska Oficera Łącznikowego CBA przy Biurze Łącznikowym Policji w Europolu.

- 1) Komendant Główny Policji jako organ wiodący odpowiedzialny za zapewnienie właściwego funkcjonowania polskiego Biura Łącznikowego przy Europolu, posiadał wyłączne kompetencje do wyznaczania lub tworzenia stanowisk w ramach Krajowej Jednostki Europolu. W dniu 17 maja 2018 r. Szef CBA zwrócił się do Komendanta Głównego Policji o utworzenie stanowiska oficera łącznikowego CBA w polskim Biurze Łącznikowym przy Europolu. Oddelegowanie przedstawiciela CBA nastąpiło na wniosek Szefa CBA skierowanego do Komendanta Głównego Policji w październiku 2018 roku. Stanowisko Oficera Łącznikowego CBA w polskim biurze łącznikowym zostało utworzone (notyfikowane) z dniem 1 marca 2019 r. Ww. fakt został wskazany w sprawozdaniu za 2018 r., sporządzonym przez CBA. Powyższe nie wymagało przeprowadzenia zmian legislacyjnych;
- 2) w sprawach o przestępstwa na szkodę interesów finansowych UE Prokurator Krajowy, prokuratorzy okręgowi i regionalni mogą zwracać się do OLAF-u³⁹ o udzielenie informacji, udostępnienie materiałów albo podjęcie działań koordynacyjnych niezbędnych dla potrzeb prowadzonego postępowania. W związku z realizacją zadań/działań RPPK 2018 – 2020 KGP nie zidentyfikowała potrzeby zwracania się do ustanowionych w prokuraturach punktów kontaktowych⁴⁰ OLAF-u;
- 3) zgodnie z przyjętą praktyką informacje dotyczące organizowanych szkoleń przesyłane były do BMWP KGP z wykorzystaniem kanałów wymiany informacji Interpolu oraz Europolu, a także poprzez działającą w strukturach BMWP KGP krajową komórkę Agencji Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania CEPOL. Informacje te następnie były przekazywane komórkom oraz jednostkom Policji zgodnie z ich właściwością merytoryczną. Ocena zasadności uczestnictwa w danym przedsięwzięciu pozostawała we właściwości kierownika danej komórki bądź jednostki. Zgodnie z § 25 ust. 1 zarządzenia nr 92 Komendanta Głównego Policji w sprawie organizacji i realizacji przedsięwzięć międzynarodowych koszty organizacji przedsięwzięć międzynarodowych pokrywane były ze środków finansowych właściwej komórki bądź jednostki wiodącej.

Przedstawiciele Policji (BK, Gabinetu KGP, CBŚP, BSWP) uczestniczyli w latach 2018-2020 łącznie w jedenastu spotkaniach i szkoleniach międzynarodowych. W dokumentacji przedłożonej NIK przez BK odnotowano jedynie pięć szkoleń z udziałem przedstawicieli BK. Pięć z sześciu sprawozdań z wyjazdów zagranicznych przedstawicieli BK sporządzonych zostało w wymaganym terminie⁴¹.

³⁹ Zgodnie z art. 2 Decyzji Komisji Europejskiej z dnia 28 kwietnia 1999 r. ustanawiającej działalność Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), Urząd wykonuje kompetencje Komisji w zakresie prowadzenia zewnętrznych dochodzeń w trybie administracyjnym do celów wzmocnienia zwalczania nadużyć finansowych, w tym korupcji i innego rodzaju nielegalnej działalności mającej negatywny wpływ na interesy finansowe Wspólnoty lub działalności podmiotów gospodarczych prowadzonych z naruszeniem prawa wspólnotowego.

⁴⁰ W myśl przepisów § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2016 r. w sprawie sposobu realizacji zadań związanych ze współpracą prokuratury z organizacjami międzynarodowymi lub ponadnarodowymi działającymi na podstawie umów międzynarodowych, na potrzeby współpracy i wymiany informacji pomiędzy właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej, utworzono w jednostkach organizacyjnych prokuratury punkty kontaktowe.

⁴¹ Terminy opracowania sprawozdań określone zostały w zarządzeniu nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 6 lutego 2017 r. w sprawie metod i form prowadzenia sprawozdawczości w Policji (Dz. Urz. KGP poz.8).

Dyrektor BK wyjaśnił NIK, że nie otrzymał informacji o 3 szkoleniach⁴² oraz wskazał, że szkolenia CBŚP nie wiązały się z realizacją Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020 ani problematyką antykorupcyjną⁴³.

Dyrektor BMWP wyjaśniła, że wydając rekomendację dla poszczególnych wyjazdów, oprócz aspektu naukowego i merytorycznego, brany był pod uwagę również aspekt ekonomiczny⁴⁴. Wskazała, że w II połowie 2019 roku środki finansowe przeznaczone na organizację wyjazdów służbowych były ograniczone oraz wystąpienie epidemii COVID-19 na początku 2020 roku w sposób istotny wpłynęło na organizację szkoleń międzynarodowych. Z uwagi na wprowadzone obostrzenia sanitarno-epidemiologiczne, wiele z planowanych szkoleń stacjonarnych zostało odwołanych, a pozostałe wymagały reorganizacji.

NIK zauważa, w świetle powyższych wyjaśnień dyrektorów komórek organizacyjnych KGP, że nie nastąpiła efektywna wymiana informacji pozwalająca na właściwe zaplanowanie i udział przedstawicieli Policji w przedsięwzięciach międzynarodowych, które mogłyby być powiązane z realizacją RPPK.

- 4) BMWP KGP pełniło funkcję punktu kontaktowego w ramach programu „Polska Pomoc”⁴⁵. W 2018 r. w ramach tego programu Biuro Kryminalne KGP oraz Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie zgłosiły dwa projekty dotyczące zapobiegania korupcji, tj.: „Zapobieganie, rozpoznawanie i zwalczanie przestępczości korupcyjnej jako istotny element wzmocnienia kompetencji administracji publicznej oraz sprawnego funkcjonowania państwa” oraz „Zapobieganie i przeciwdziałanie korupcji w procederze przestępczości związanej z handlem i przemysłem do UE dzięki flory i fauny objętej konwencją Waszyngtońską CiTES”. Beneficjentem powyższych programów była Ukraina. Z uwagi na ograniczoną wysokość środków przeznaczonych na realizację projektów, MSZ nie przyznało środków na finansowanie złożonych przez polską Policję wniosków projektowych. W związku z powyższym, w 2019 r. ponownie zgłoszono do realizacji ww. projekty. Finansowanie MSZ⁴⁶ uzyskał zorganizowany przez KWP w Krakowie projekt „Zapobieganie i przeciwdziałanie korupcji w procederze przestępczości związanej z handlem i przemysłem do UE dzięki flory i fauny objętej konwencją Waszyngtońską CiTES”.

(akta kontroli Tom I str. 74-82, 92-135, 221-244, 248-255, Tom III str. 160-170)

⁴² Seminarium Corruption Interpol - szkolenie w Lublinie w ramach Kongresu Inicjatywy Wschodniej; Konferencja 2019 OECD Global Anti-Corruption & Integrity Forum w dniach 19-21.03.2019 r, w Paryżu (Francja) i Konferencja 2020 OECD Global Anti-Corruption & Integrity Forum w dniach 24-27.03.2020 r. w Paryżu.

⁴³ CBŚP wzięło udział w 3 przedsięwzięciach (konferencji i wizytach studyjnych) w ramach projektu UE IPA 2015 dla Bałkanów Zachodnich: Współpraca w wymiarze sprawiedliwości – Wsparcie programu ochrony świadków w walce z przestępczością zorganizowaną, terroryzmem i korupcją (WINPRO III) w dniach 26.08-01.09.2018 r. w Tiranie (Albania), w dniach 3-9.09.2018 r. w Sarajewie (Bośnia i Hercegowina) i w dniach 20-22.11.2018 r. w Podgoricy (Czarnogóra) oraz 1 spotkaniu roboczym z przedstawicielami Służby Bezpieczeństwa Ukrainy dot. współpracy w zakresie zwalczania zorganizowanych grup przestępczych, zajmujących się przemytem narkotyków, papierosów, wyłudzenia podatku VAT, a także korupcją w dniach 17-18.10.2019 r. we Lwowie (Ukraina).

⁴⁴ Przyjęto zasadę, że w przypadku możliwości uczestnictwa w szkoleniu bądź innym przedsięwzięciu tej samej rangi na terenie Europy oraz na innych kontynentach, rekomendowany jest udział w szkoleniu zorganizowanym na terenie Europy.

⁴⁵ Program polskiej współpracy rozwojowej, realizowany na mocy ustawy z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1425), obejmujący działania podejmowane przez organy administracji rządowej w celu udzielania pomocy państwom rozwijającym się lub ich społeczeństwom.

⁴⁶ Kwota dofinansowania, udzielonego przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych dla KWP w Krakowie wyniosła 190 tys. zł.

W działaniu 6.3 realizatorem wiodącym był minister właściwy do spraw kultury fizycznej. W ramach działania Policja w szczególności brała udział w projektach szkoleniowych wdrażanych przez ministerstwo i innych inicjatywach, w tym przekazywała wymagane informacje na potrzeby opracowania stosownych raportów dla szczebla strategicznego Programu.

- 1) W dniu 31 lipca 2018 r. przedłużono o trzy lata okres obowiązywania porozumienia o współpracy w zakresie działań szkoleniowych w obszarze przeciwdziałania korupcji i ustawianiu zawodów sportowych w klubach piłkarskich, zawartego dnia 19 lutego 2015 r. pomiędzy Ministrem Sportu i Turystyki, Komendantem Głównym Policji, Zarządem Polskiego Związku Piłki Nożnej oraz Zarządem Ligi Zawodowej Piłki Nożnej Ekstraklasa SA⁴⁷.

W ramach porozumienia realizowana była inicjatywa wspierania edukacji antykorupcyjnej w środowisku sportowym (działanie 6.3 RPPK)⁴⁸. W tym celu zostali wyznaczeni (w czasie realizacji RPPK 2014-2019), w wydziałach do walki z korupcją komend wojewódzkich Policji oraz Komendy Stołecznej Policji oraz w Wydziale do zwalczania Zorganizowanej Przeszłości Ekonomicznej Centralnego Biura Śledczego Policji, koordynatorzy projektu, których zadaniem było realizowanie założeń programowych⁴⁹ porozumienia.

NIK zauważa, że w dokumentacji BK KGP dotyczącej realizacji działania 6.3. brak było corocznych harmonogramów projektów szkoleniowych (których obowiązek opracowania, przez KGP we współpracy z pozostałymi Stronami Porozumienia, wynikał z § 4 pkt. 2 lit. d porozumienia). Ponadto nie były promowane projekty szkoleniowe poprzez zamieszczenie odpowiednich informacji na stronach internetowych Policji, co zostało wskazane w § 4 pkt 3 porozumienia.

- 2) W ramach przeciwdziałania korupcji w sporcie realizowane były także zadania wynikające z Konwencji Rady Europy w sprawie manipulacji rozgrywkami sportowymi z dnia 18 września 2014 roku⁵⁰ (Konwencja Macolin, którą Polska podpisała 7 lipca 2015 r.)⁵¹. Funkcjonariusze Komendy Głównej Policji od 2018 r. uczestniczyli w spotkaniach nieformalnej grupy operacyjnej⁵² funkcjonującej w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw kultury fizycznej, mającej na celu utworzenie multidyscyplinarnego zespołu zajmującego się zjawiskiem manipulowania zawodami sportowymi jako organu

⁴⁷ Po zakończeniu RPPK, w dniu 30 lipca 2021 r. przedłużono okres obowiązywania tego porozumienia o kolejne trzy lata.

⁴⁸ Działalność profilaktyczna w zakresie korupcji w sporcie była uwzględniona w poprzednim Rządowym Programie Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014-2019. W ramach celu szczegółowego „Wzmocnienie działań prewencyjnych i edukacyjnych” wydzielone było zadanie (nr 16) pt. „Wzmocnienie przeciwdziałania korupcji w sporcie”, które obejmowało dwa działania: 16.1. „Diagnoza potrzeb i działań prowadzonych w obszarze profilaktyki korupcji w sporcie wraz z rekomendacjami” oraz 16.2. „Realizacja rekomendacji, w razie potrzeby wraz z ewentualnymi zmianami prawnymi”.

⁴⁹ Zgodnie z Porozumieniem, ogłoszony został Program Ministra Sportu i Turystyki na lata 2015-2020 dotyczący zapobiegania korupcji w sporcie pt. „Nie bądź pionkiem w grze”. W ramach tego programu realizowane były projekty szkoleniowe pn.: „Przeciwdziałanie korupcji i ustawianiu zawodów sportowych w klubach piłkarskich”; „Zapobieganie korupcji w sporcie i ustawianiu zawodów sportowych w szkołach mistrzostwa sportowego”.

⁵⁰ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 2 lutego 2017 r. w sprawie zintegrowanego podejścia do polityki w dziedzinie sportu: dobre zarządzanie, dostępność i uczciwość (2016/2143(INI)) (Dz.U.UE.C. z 2018 r. Nr 252 poz. 2 z dnia 2018.07.18).

⁵¹ Konwencja Macolin przyjęta 18 września 2014 r., jest wielostronną umową, która dotyczy bezpośrednio zwalczania manipulowania zawodami sportowymi. http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/215/signatures?p_auth=qOrw9y4E

⁵² Nieformalna grupa operacyjna powstała w 2018 r. Ministerstwo Sportu w sprawozdaniu RPPK za lata 2018-2020 wskazało że „w związku ze zmianami organizacyjnymi administracji centralnej procedura tworzenia platformy krajowej, wynikającej z Konwencji Macolin została wstrzymana do czasu zakończenia zmian.

opiniodawczo – doradczego Rady Ministrów. Zespół ten pod nazwą Platforma Krajowa miał funkcjonować w charakterze m.in. centrum informacyjnego, gromadzącego i upowszechniającego wśród właściwych podmiotów informacje istotne dla zwalczania zjawiska manipulowania zawodami sportowymi.

(akta kontroli Tom I str. 221-268, Tom III str. 1-159)

W zadaniu 7. *Wdrożenie rozwiązań dotyczących współdziałania oraz koordynacji organów ścigania w zakresie zwalczania korupcji*⁵³ realizatorem wiodącym był Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Współpraca KGP odbywała się w oparciu o Porozumienie Komendanta Głównego Policji i Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego z dnia 2 maja 2007 r. w sprawie określenia zasad współpracy Policji i Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Porozumienie zawarto na czas nieokreślony. W dniu 23 listopada 2020 r. Zastępca Dyrektora Biura Kryminalnego KGP zwróciła się do Dyrektora Departamentu Analiz Centralnego Biura Antykorupcyjnego, z prośbą o rozważenie kwestii podjęcia prac mających na celu zaktualizowanie porozumienia pomiędzy KGP a CBA. Porozumienie nie było aktualne w szczególności w odniesieniu do wymiany informacji uzyskanych w wyniku czynności operacyjno-rozpoznawczych (nieaktualny §2 porozumienia w związku z uchynieniem art. 22 ust. 4 ustawy o CBA). CBA nie udzieliło odpowiedzi na skierowaną prośbę.

Dyrektor BK wyjaśnił, że przyczyną skierowania pisma Zastępcy Dyrektora Biura Kryminalnego KGP do Departamentu Analiz CBA był zamiar dokonania zmiany § 2 Porozumienia. Rozważana zmiana miała mieć charakter formalny i polegać na przeredagowaniu § 2, poprzez zastąpienie w nim wyrazów „art.22 ust.4” wyrazami „art. 22a ust. 6”. Nadmienić należy, że brak zmiany redakcyjnej w żaden sposób nie wpływał na wymianę informacji pomiędzy Policją a CBA, uzyskiwanych w wyniku wykonywania czynności operacyjno - rozpoznawczych.

Sposób realizacji działań w ramach zadania 7 określony dla Szefa CBA zakładał przede wszystkim wymianę korespondencji oraz pisemne konsultacje i uzgodnienia na potrzeby materiałów opracowywanych w ramach realizacji działań. KGP bez zbędnej zwłoki udzielała stosownych informacji i całkowicie wywiązała się z działań wymagających współpracy z CBA. Ponadto w ramach realizacji działań RPPK wyodrębnionych w zadaniu 7, w szczególności:

- 1) w odniesieniu do działania 7.1 w KGP opracowano i wdrożono zakładki pn. „Antykorupcja”, dostępne na stronie www.policja.pl oraz stronach internetowych komend wojewódzkich Policji oraz Komendy Stołecznej Policji, poświęcone problematyce antykorupcyjnej, etyce zawodowej i konfliktowi interesów. Ponadto zainicjowano prace nad utworzeniem anonimowego formularza do zgłaszania informacji na temat korupcji i korupcji w Policji. Rozwiązanie nie zostało wdrożone ze względu na brak możliwości dostosowania do obowiązujących przepisów prawa w zakresie m.in. ochrony danych osobowych oraz braku możliwości technicznych zapewniających cyberbezpieczeństwo zasobów informatycznych KGP;

⁵³ Zintensyfikowanie współdziałania i koordynacji działań pomiędzy organami ścigania było uwzględnione w poprzednim RPPK na lata 2014-2019. W ramach celu szczegółowego określone zostało zadanie (nr 17) pt. „Monitorowanie zagrożeń korupcyjnych i udoskonalanie przepisów prawnych: - usprawniających ściganie przestępstw korupcyjnych, w tym określających warunki, zakres i tryb współdziałania oraz koordynacji organów ścigania; - w zakresie penalizacji nowych form korupcji” oraz zadanie (nr 18) pt. „Opracowanie systemowych rozwiązań w zakresie wymiany wiedzy i doświadczeń dotyczących zwalczania korupcji pomiędzy organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości”.

- 2) w odniesieniu do działania 7.2 KGP zapewnił uczestnictwo przedstawiciela Biura Kryminalnego KGP w posiedzeniach Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego ds. wczesnej identyfikacji zagrożeń hybrydowych oraz wsparcia koordynacji działań w tym obszarze. Ponadto przedstawiciele KGP zostali wyznaczeni, na wniosek Szefa CBA, do pracy w trzech zespołach roboczych dotyczących realizowanych działań 7.1, 7.2 oraz 7.4. Zespoły nie zostały ostatecznie utworzone przez CBA;
- 3) w odniesieniu do działania 7.5 w okresie obowiązywania RPPK przedstawiciele Policji, realizując wnioski szkoleniowe złożone przez siedem podmiotów sektora finansów publicznych i spółkę Skarbu Państwa, które wpłynęły do KGP w latach 2018-2020, przeprowadzili 34 szkolenia dla 2212 osób⁵⁴. W związku z epidemią COVID-19 i wprowadzonymi obostrzeniami, nie zrealizowano w 2020 r. trzech wniosków szkoleniowych.⁵⁵ Nie zakładano ewaluacji szkoleń (założenia organizacyjne przeprowadzonych przedsięwzięć szkoleniowych nie przewidywały sporządzenia ankiet);
- 4) w ramach działania 7.5 w dniach 27-28.11.2018 r. KGP przeprowadziła III Konferencję Antykorupcyjną pn. „Działania profilaktyczne i edukacyjne jako mechanizm przeciwdziałania korupcji w Polsce”. I i II konferencja zorganizowane zostały w ramach RPPK 2014-2019.⁵⁶ W konferencji w 2018 r. wzięło udział około 100 uczestników⁵⁷. W latach 2019 r. i 2020 r. nie zostały zorganizowane konferencje o podobnym charakterze.
Dyrektor BK wyjaśnił, że konferencje organizowane były w IV kwartale roku z uwagi na potrzebę podsumowania efektywności działań antykorupcyjnych organów i instytucji publicznych zaangażowanych w mechanizmy zwalczania korupcji. Stanowiły również punkt odniesienia do wprowadzenia ewentualnych nowych rozwiązań organizacyjnych i strukturalnych dla tych podmiotów na kolejny rok. Ponadto wskazał, że organizowane konferencje nie wchodziły w zadania cykliczne z określonym terminem realizacji;
- 5) w dniu 8 czerwca 2018 r. zawarte zostało, na czas nieokreślony, porozumienie Komendanta Głównego Policji z Prezesem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o współpracy w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom bezpieczeństwa obywateli. W ramach porozumienia działania Policji miały obejmować w szczególności opracowanie materiałów szkoleniowych dotyczących problematyki korupcji i przeciwdziałania temu zjawisku oraz przygotowanie i przeprowadzenie szkoleń antykorupcyjnych przez przedstawicieli komórki organizacyjnej KGP właściwej w sprawach kryminalnych, a także we współpracy z ZUS opracowanie harmonogramu tych szkoleń. Szkolenia w ramach

⁵⁴ W tym Urząd Lotnictwa Cywilnego (2 szkolenia, 120 osób), PGE Polska Grupa Energetyczna S.A (3 szkolenia, 190 osób), Centralny Zarząd Służby Więziennej (4 szkolenia, 440 uczestników), Narodowy Fundusz Zdrowia (2 szkolenia, 100 osób), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (15 szkoleń, 912 osób), Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych (2 szkolenia, 90 osób), Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (4 szkolenia, 260 osób), Urząd Transportu Kolejowego (2 szkolenia, 100 osób).

⁵⁵ Wnioski złożone przez: Narodowy Bank Polski, Transportowy Dozór Techniczny, Instytut Hematologii i Transfuzjologii.

⁵⁶ I Konferencja Antykorupcyjna pn. „Zwalczanie korupcji w Polsce, prewencja czy represja” (Szczytno, 16-18.11.2016) oraz II Konferencja Antykorupcyjna pn. „Systemowe Mechanizmy zwalczania korupcji w przestrzeni publicznej” (Warszawa, 22-23.11.2017) zorganizowane zostały w ramach RPPK na lata 2014 - 2019, Zadania: 19. Działanie 19.3, Zadanie stałe nr 2: Organizowanie i prowadzenie szkoleń w zakresie przeciwdziałania korupcji i konfliktowi interesów.

⁵⁷ Byli to przedstawiciele Polskiej Akademii Nauk, Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, Najwyższej Izby Kontroli, Ministerstwa Obrony Narodowej, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Urzędu Zamówień Publicznych, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Straży Granicznej, Żandarmerii Wojskowej, Krajowej Administracji Skarbowej oraz Policji.

porozumienia w ramach sprawozdawczości z realizacji Programu zakwalifikowane zostały do działania RPPK nr 7.5 *Organizacja cyklicznych szkoleń, warsztatów i konferencji w zakresie wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości*. Postanowienia porozumienia były realizowane w sposób prawidłowy. W tym materiały szkoleniowe dotyczące problematyki przeciwdziałania korupcji w oparciu o zapisy porozumienia przygotowane zostały w Biurze Kryminalnym KGP w formie prezentacji multimedialnych oraz filmów szkoleniowych. Szkolenia antykorupcyjne w ramach porozumienia organizowane były każdorazowo przez pracowników ZUS i odbywały się w obiektach należących do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w terminach ustalonych bezpośrednio z funkcjonariuszem Wydziału dw. z Korupcją BK KGP.

(akta kontroli Tom I str. 92-118, 138-170, 174-178, 179-199, 248-252, 261-268, Tom II str. 18-59, 61-63, 75-98, 126-250)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość: nierzetelne udokumentowanie realizacji zadania w zakresie organizacji konferencji antykorupcyjnej.

W 2018 r. zorganizowana została przez KGP III Konferencja Antykorupcyjna. Świadczenie usług gastronomicznych, hotelarskich i konferencyjnych na kwotę 37 834,74 zł powierzone zostało firmie zewnętrznej w drodze zamówienia z wolnej ręki. W rozliczeniu konferencji brak było informacji o liczbie uczestników (listy obecności etc.), w tym liczbie osób korzystających z usług hotelowych i gastronomicznych. Rozliczenie umowy nastąpiło w pełnej jej wysokości.

Dyrektor BK wyjaśnił, że nie dokumentowano udziału uczestników konferencji w postaci list obecności, gdyż brak jest regulacji prawnych, które nakładałyby obowiązki tworzenia tego typu dokumentacji.

Należy podkreślić, że w specyfikacji ilościowo-cenowej przedmiotu umowy określono jej wartość, w szczególności w odniesieniu do liczby osób korzystających z usług Wykonawcy. Brak potwierdzenia tej liczby nie pozwalał na rzetelne rozliczenie umowy (wykonanego zadania), co spowodowało, iż KGP nie mogło dokonać oceny czy zachowano zasadę określoną w art. 44 ustawy o finansach publicznych⁵⁸, tj. zasadę celowego i oszczędnego wydatkowania środków publicznych.

(akta kontroli Tom I str.261-305)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizowane zadania z zakresu edukacji antykorupcyjnej, współpracy z organami ścigania i międzynarodowej. NIK zauważa jednakże, że zadania te nie były powiązane z dokumentami planistycznymi wytworzonymi przez KGP w ramach RPPK na lata 2018-2020, a wynikały z zadań nałożonych na Policję w drodze ustaw, porozumień i programów rządowych ustanowionych przed wprowadzeniem RPPK w 2018 r., w tym zobowiązań międzynarodowych. Współpraca z organami ścigania i międzynarodowa, realizowana była zgodnie z zaistniałymi potrzebami. Komendant Główny Policji podejmował działania w celu przeciwdziałania przestępczości korupcyjnej, wpisujące się w cele RPPK i przyczyniające się do realizacji zakładanych w RPPK zadań. Stwierdzone nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na realizowane zadania. W pełni zrealizowano wszystkie działania (nr 8.1 i 8.2), dla których

⁵⁸ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305).

Komendant Główny Policji wskazany został w Planie realizacji zadań i działań RPPK jako realizator wiodący.

3. Efekty realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020

Opis stanu faktycznego

Wprowadzone do *Planu realizacji zadań i działań Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020* zadania i działania stanowiły kontynuację zadań realizowanych w ramach RPPK na lata 2014-2019. Komenda Główna Policji nie brała udziału przy identyfikowaniu i formułowaniu niezbędnych do realizacji zadań i działań (oraz mierników i wskaźników ich pomiaru) w ramach Programu na lata 2018-2020, dotyczących m.in. wzmocnienia działań prewencyjnych i edukacyjnych, doskonalenia mechanizmów monitorowania zagrożeń korupcyjnych oraz regulacji prawnych w zakresie przeciwdziałania przestępczości korupcyjnej, zintensyfikowania współdziałania i koordynacji działań pomiędzy organami ścigania. W ramach realizacji zadań/działań, w których KGP uczestniczyła jako podmiot współpracujący, nie zostały określone mierniki pozwalające na określenie stopnia ich realizacji.

(akta kontroli Tom I str. 62-70, 87-91)

W planie realizacji zadań i działań, zatwierdzonym przez Szefa CBA w lutym 2019 r. wskazane zostały mierniki dla określenia poziomu realizacji działań, dla których wiodącą rolę pełniła KGP we współpracy z CBA, tj.: w ramach zadania 8. *Wzmocnienie współpracy międzynarodowej w zakresie przeciwdziałania i zwalczania korupcji*:

- w zakresie działania 8.1 *Wzmocnienie efektywności współpracy operacyjnej z wykorzystaniem międzynarodowych kanałów wymiany informacji (OLAF, Interpol, Europol)* – za miernik przyjęto „Utworzenie przez CBA stanowiska Oficera Łącznikowego w Europolu” (miernik osiągnięto w 2019 r.),
- w zakresie działania 8.2 *Wymiana doświadczeń i dobrych praktyk z innymi państwami w obszarze zwalczania korupcji* – za miernik przyjęto „Spotkania robocze, warsztaty, udział w organizowanych konferencjach” (miernik osiągnięto w każdym roku obowiązywania Programu).

NIK zauważa, że w zatwierdzonym przez Szefa CBA Planie nie zostały wskazane w szczególności liczby i terminy realizacji poszczególnych zamierzeń, wymagani (pożądani) realizatorzy współpracujący, a także szacunkowe koszty realizacji zamierzeń, co uniemożliwiało ich pomiar oraz monitorowanie postępu realizacji zadania i działań przez KGP⁵⁹.

Komendant Główny Policji wyjaśniając sposób realizacji oraz monitorowanie efektywności podejmowanych działań w ramach RPPK przedstawił udział w przedsięwzięciach i inicjatywach, wykazanych w sprawozdaniach z realizacji Programu przekazanych do CBA, w tym zaakcentował przygotowanie opracowań i informacji w ramach zadania 7, wynikających ze współpracy z innymi podmiotami oraz komórkami i jednostkami organizacyjnymi Policji (m.in. opracowania

⁵⁹ Mierniki realizacji działań nie zostały określone według metodyki SMART, zgodnie z którą powinny one być konkretne, mierzalne, akceptowalne, realistyczne, określone w czasie. Nie zostały także spełnione warunki określone w zarządzeniu nr 19 Komendanta Głównego Policji z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie planowania strategicznego oraz systemu kontroli zarządczej w Policji dot. określenia sposobu wykonywania zadań w zakresie kontroli zarządczej w ramach RPPK (w szczególności obowiązków kierowników jednostek organizacyjnych Policji i komórek organizacyjnych KGP oraz szczegółowego sporządzania dokumentów).

i informacje przekazane na potrzeby Ministerstwa Sprawiedliwości, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji⁶⁰). Wymienione przez KGP opracowania i informacje były w szczególności określone jako mierniki realizacji działań RPPK podmiotów wiodących⁶¹, co potwierdziło ich wykonanie na poziomie 100% (w odniesieniu do wypełnienia obowiązku przekazania wkładu częściowego podmiotu współpracującego). NIK zauważyła jednak, że mimo pozytywnego wpływu działań KGP na wartości mierników i osiągnięcie tym samym celów szczegółowych Programu, nie jest możliwe precyzyjne określenie efektów działań podejmowanych przez Policję.

(akta kontroli Tom I str. 92-135)

Celem głównym RPPK było realne ograniczenie przestępczości korupcyjnej w kraju oraz podniesienie świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania zachowaniom korupcyjnym. Sformułowane (w oparciu o cel główny) cele szczegółowe dotyczyły:

- 1) wzmocnienia działań prewencyjnych i edukacyjnych;
- 2) doskonalenia mechanizmów monitorowania zagrożeń korupcyjnych;
- 3) zintensyfikowania współdziałania i koordynacji działań pomiędzy organami ścigania.

W myśl art. 228, art. 229, art. 230 i 230a, art. 250a, art. 296a, art. 302 § 2-3, art. 305 § 1, art. 271 § 3, 231 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (dalej: k.k.)⁶² czynami korupcyjnymi są odpowiednio: przekupstwo (łapownictwo bierne), sprzedajność (łapownictwo czynne), płatna protekcja (czynna i bierna), korupcja wyborcza, korupcja gospodarcza, korupcja wierzycieli, zmowa przetargowa, kwalifikowana postać fałszerstwa intelektualnego, kwalifikowana postać nadużycia funkcji. Ponadto w art. 46 ust. 1 i 3-4, art. 46 ust. 2-4, art. 47, art. 48, art. 49 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (dalej: ustawa o sporcie)⁶³ zdefiniowana została odpowiednio: sprzedajność sportowa, przekupstwo sportowe, korupcja sportowa w związku z udziałem w zakładach wzajemnych, płatna protekcja w sporcie, klauzula bezkarności w sporcie. W art. 54 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (dalej: ustawa o refundacji leków i wyrobów spożywczych)⁶⁴

⁶⁰ W ramach działania 7.1 opracowano i przekazano 5 obszernych informacji dotyczących walki z korupcją na potrzeby Ministerstwa Sprawiedliwości, CBA i MSWiA; opracowano i przekazano do CBA informację dotyczącą obowiązujących w Policji wewnętrznych przepisów, procedur wymiany i koordynacji informacji pomiędzy służbami i organami ścigania, a także imiennie wskazano funkcjonariuszy KGP do udziału w pracach grupy roboczej. W ramach działania 7.2 Opracowano i przekazano 11 obszernych informacji dotyczących walki z korupcją, na potrzeby: MSWiA, CBA, Europolu oraz Biura Kryminalnego KGP. W ramach działania 7.3. opracowano i przekazano 3 informacje na potrzeby CBA w zakresie wyników pracy operacyjnej wydziałów dw. z korupcją komend wojewódzkich Policji / Komendy Stołecznej Policji, metod i form pracy operacyjnej w odniesieniu do obszaru zwalczania przestępczości korupcyjnej oraz podejmowanych działań przez Policję na rzecz poprawy skuteczności stosowanych metod.

⁶¹ M.in. w planie realizacji zadań i działań RPPK na lata 2018-2020 określono mierniki dla zadania nr 7, realizowanego przez Szefa CBA przy współpracy z Komendantem Głównym Policji. Jako główne mierniki CBA ustaliło: przekazanie Ministrowi – Koordynatorowi Służb Specjalnych opracowania dotyczącego mechanizmu koordynacji i współpracy pomiędzy właściwymi organami ścigania w zakresie zwalczania korupcji i działalności godzącej w interesy ekonomiczne państwa (działanie 7.1.); opracowanie corocznych raportów dotyczących obszarów przestępczości korupcyjnej (działanie 7.2.); opracowanie zaleceń dla organów ścigania i służb specjalnych w zakresie efektywności pracy operacyjnej (działanie 7.3.); przedstawienie ww. Ministrowi standardów gromadzenia danych i opracowań statystycznych dotyczących przestępczości korupcyjnej (działanie 7.4.); organizacja szkoleń, warsztatów i konferencji w celu wymiany wiedzy i doświadczeń (działanie 7.5.).

⁶² Dz.U. z 2020 r., poz. 1444 ze zm.

⁶³ Dz.U. z 2020 r. poz. 1133.

⁶⁴ Dz.U. z 2021 r., poz. 523 ze zm.

określono jako czyn korupcyjny przyjęcie korzyści majątkowej lub osobistej wbrew zakazowi.

Ze statystyk KGP⁶⁵ w zakresie przestępczości korupcyjnej wynikało, że:

- w 2018 r. wszczętych zostało 1537 postępowań przygotowawczych wobec 1591 podejrzanych, w tym na zawiadomienie prowadzonych było 643 (40,4%) postępowań,
- w 2019 r. wszczętych zostało 1403 postępowań przygotowawczych wobec 1937 podejrzanych, w tym na zawiadomienie prowadzonych było 565 (40,3%) postępowań,
- w 2020 r. wszczętych zostało 1272 postępowań przygotowawczych wobec 1868 podejrzanych, w tym na zawiadomienie prowadzonych było 529 (41,6%) postępowań.

Według rejestracji przestępstw korupcyjnych w bazach Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w podziale na czyny zabronione wskazane w ustawach⁶⁶:

- liczba przestępstw według kwalifikacji określonej w k.k. wyniosła ogółem w 2018 r. 32 313, w 2019 r. – 27 583, w 2020 r. – 27 960,
- liczba przestępstw według kwalifikacji określonej w ustawie o sporcie wyniosła ogółem w 2018 r. 3, w 2019 r. – 4, w 2020 r. – 1,
- liczba przestępstw według kwalifikacji określonej w ustawie o refundacji leków i wyrobów spożywczych w 2018 r. wyniosła 3, w 2019 r. - 6, w 2020 r. – 1.

W latach 2018-2020 zakończonych zostało 5331 postępowań przygotowawczych, z czego:

- w 2018 r. z 1723 postępowań przygotowawczych⁶⁷ sporządzeniem aktu oskarżenia zakończyło się 908, umorzeniem – 714, a w inny sposób – 114,
- w 2019 r. z 1938 postępowań przygotowawczych sporządzeniem aktu oskarżenia zakończyło się 1062, umorzeniem – 749, w inny sposób – 127,
- w 2020 r. z 1670 postępowań przygotowawczych sporządzeniem aktu oskarżenia zakończyło się 878, umorzeniem – 700, w inny sposób – 92.

NIK zauważa, że w założeniach RPPK⁶⁸ zakładana była rosnąca wartość wszczętych i zakończonych postępowań przygotowawczych w odniesieniu do każdej ze służb. Przedstawione powyżej statystyki wskazują, że wskaźniki podstawowe celów szczegółowych nie zostały osiągnięte przez KGP.

(akta kontroli Tom I str. 308-340, 343-344)

W ramach zadania nr 6, realizowanego przez Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu przy współpracy z Komendantem Głównym Policji w odniesieniu do działania 6.3 ustalono mierniki dla realizacji działania przez Ministerstwo w postaci: opracowania raportu diagnozującego zjawisko korupcji w sporcie, przeprowadzenia szkoleń, przeprowadzenia ewaluacji projektów, organizacji konferencji. NIK nie wnosi uwag do współpracy Policji w realizacji ww.

⁶⁵ Informacje przekazane przez KGP na potrzeby opracowania raportu przez CBA w zakresie zwalczania korupcji w Polsce w 2018 r., w 2019 r. i 2020 r. Dane zgromadzone zostały w zbiorach Krajowego Systemu Informacyjnego Policji (KSIP), dla wszystkich garnizonów Policji, a także Biura Spraw Wewnętrznych Policji oraz Centralnego Biura Śledczego Policji.

⁶⁶ Dane dotyczą rejestracji w bazach KCIK dokonanych przez wszystkie jednostki organizacyjne Policji, w tym Centralne Biuro Śledcze Policji oraz Biuro Spraw Wewnętrznych Policji.

⁶⁷ Suma arytmetyczna poszczególnych zakończeń nie równa się liczbie postępowań zakończonych ze względu na kończenie wielokrotnie postępowań innymi wynikami.

⁶⁸ Pkt. 3 Cele programu, ppkt. 3.4. Mierniki podstawowe celów szczegółowych.

działania. W szczególności w sprawozdaniu (z sierpnia 2021 r.) Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z realizacji projektu szkoleniowego pn. „Przeciwdziałanie korupcji i ustawianiu zawodów sportowych w klubach piłkarskich” (edycja 2019-2021) odniesiono się do ewaluacji zajęć szkoleniowych prowadzonej na podstawie badań ankietowych wśród uczestników. Z przeprowadzonej ewaluacji wynikało, że podstawowe cele projektu tj. podniesienie świadomości środowiska piłkarskiego odnośnie korupcji w sporcie oraz manipulowania zawodami sportowymi oraz przeciwdziałanie zjawisku korupcji w piłce nożnej i ustawianiu meczów piłkarskich zostały osiągnięte. Wskazano, że szkolenia cieszyły się dużym zainteresowaniem, prowadzący zajęcia dysponowali niezbędną wiedzą merytoryczną⁶⁹, zajęcia w klubach piłkarskich były prawidłowo zorganizowane i przeprowadzane z należytą starannością, prezentowane materiały filmowe wzbudzały szczególne zainteresowanie uczestników. Jednocześnie wskazano na potrzebę uaktualnienia prezentacji szkoleniowej i wzbogacenia jej o dodatkowe materiały filmowe oraz kontynuowania podobnych antykorupcyjnych szkoleń profilaktycznych.

(akta kontroli Tom. III str. 149-159)

W okresie objętym kontrolą przeprowadzone zostały czynności doradcze, uwzględnione w Planie audytu wewnętrznego KGP na rok 2020. Celem audytu było rozpoznanie w zakresie funkcjonowania mechanizmów antykorupcyjnych w Policji (diagnoza stanu wyjściowego) oraz zaproponowanie działań niezbędnych do stworzenia systemu ukierunkowanego na przeciwdziałanie korupcji. Zadanie przypisane Zespołowi Audytu Wewnętrznego KGP przeprowadzone zostało w ramach działań wdrożeniowych rekomendacji V rundy ewaluacyjnej GRECO dotyczącej zapobiegania korupcji oraz promowania uczciwości zawodowej.

(akta kontroli Tom II str. 64-74, 99-103)

Stwierdzone
nieprawidłowości
OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Realizacja przez KGP przewidzianych w planie realizacji RPPK działań pozwoliła na osiągnięcie w pełni dwóch mierników przyjętych w obu działaniach, w których Komenda pełniła funkcję realizatora wiodącego. Realizacja zadań ustawowych oraz przekazywanie podmiotom wiodącym zaangażowanym w działania Programu w wymaganych terminach niezbędnych informacji i danych miało pozytywny wpływ na osiągnięcie mierników realizacji działań przypisanych do współrealizacji przez KGP.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, zwraca uwagę (przy ewentualnej realizacji kolejnych programów rządowych) na konieczność zapewnienia odpowiednich rozwiązań zapobiegających:

- 1) nieterminowemu i nierzetelnemu sporządzaniu sprawozdań dotyczących realizacji działań,

⁶⁹ W szczególności specjaliści właściwych KWP/KSP przedstawiali przepisy karne dotyczące korupcji w sporcie. W zakresie przeciwdziałania korupcji w sporcie i ustawianiu meczów piłkarskich wskazano wprowadzenie surowszych kar dla odpowiedzialnych, wdrożenie szkoleń podnoszących świadomość, zgłaszanie przypadków korupcji, zaostrzenie polityki antykorupcyjnej, większą kontrolę sędziów, kampanie z udziałem znanych piłkarzy.

- 2) opóźnieniom w podejmowaniu działań w celu wyznaczenia/upoważniania Koordynatora Programu w KGP.

Biorąc pod uwagę zakończenie realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020, NIK odstępuje od formułowania wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa NIK. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 17 marca 2022 r.

Wiceprezes
Najwyższa Izba Kontroli

Małgorzata Motylow

.....
podpis